

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

Leren van Geotechnisch Falen

inleiding

Dik-Gert Mans

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

aanleiding en initiatief

- faalkosten in relatie met grond- en grondgerelateerde constructies
- naast faalkosten ook andere schade:
  - imagoschade
  - verstoorde functionaliteiten
  - onveiligheid
- initiatief KIVI NIRIA Geotechniek, RWS, CUR Bouw&Infra
- gebruik gemaakt van ervaringen van 'Leren van Instortingen', thans voortgezet in Platform Constructieve Veiligheid

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

de commissieleden (en onderzoekers en rapporteurs)

- Klaas Jan Bakker
- Kees Blom
- Paul Cools
- Jacco Haasnoot
- Fred Jonker
- Dik-Gert Mans
- Adriaan van Seters
- Hans van der Sluis
- Martin van Staveren
- Jan de Vos

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

doel van het project

- inzicht in de oorzaken van falende grond- en grondgebonden constructies
- lessen trekken
- verbeteringen bereiken door ...

leercyclus:

- plan-do-check-act
- onderzoek- verbetering -registratie

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

Cases (voorlopig)

- Paalfundering Vlietlanden (ziekenhuis Schiedam)
- Ondergrondse parkeergarage Zuidpoort (Delft)
- Ondergrondse parkeergarage Westerhaven (Groningen)
- Depot IJsseloog (Overijssel)
- Museumpark Rotterdam
- Provinciale weg N470

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

onderzoek naar oorzaken van falen

- wat ?
- hoe ?
- waarom ?
  - aanspraken groter dan weerstand ($S > R$)
  - probabilistische analyses: stochastisch karakter van belastingen, materialen, technieken etc.
  - de menselijke fout

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

the harald of free enterprise

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

drie niveaus van de menselijke fout

- **de professional:** vakmanschap, kennis
- **de projectorganisatie:** coördinatie, communicatie, controle kwaliteitsmanagement, risicomangement
- **de sector:** systemen, opleiding, contractvormen, gebruiken, standaarden, normen

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

falen vaak door meerdere oorzaken (gatenkaasmodel)

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

maar wegnemen van één oorzaak kan al voldoende zijn om falen te voorkomen

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

cross case analyse

Cases	micro (de professional)	meso (projectorganisatie)	macro (sector, systeem)
Vlietlanden			
Zuidpoort			
Westerhaven			
etc.			

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

resultaten en vervolg

- cross case analyse leidt tot overzicht van oorzaken van falen op het niveau van de professional, de projectorganisatie en de sector
- conclusies
- aanpak om tot verbetering te komen:
  - zelfde fout niet nog eens maken
  - terugdringen van faalkosten, imagoschade, onveiligheid

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

**“Wat bijna fout ging”
ontgraving
stadspoort**

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

“Discussie”

- Second opinions
- Aanvullend grondonderzoek
- Worst case scenario

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

“Wat goed ging”

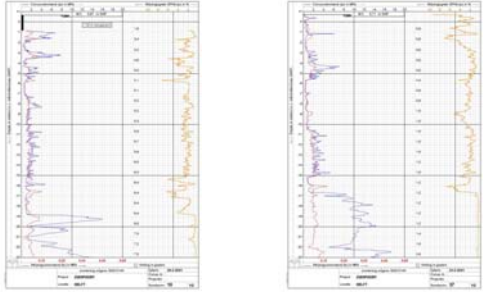
- Overleg professionals uitgangspunten
- Keuze varianten bodemopbouw
- Ondergrens grondparameters
- Controle berekeningen damwanden
- Beheersmaatregelen grondwaterstand
- Alternatief groutankers bij grondberm door overleg opdrachtgever/eigenaar

**Kortom:
Samenwerken om oplossing te krijgen**

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

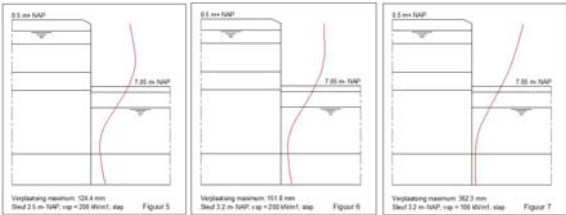
Grondopbouw

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

Geveiligheid damwand ontwerp

Verplaatsing maximum: 134,4 mm
Sted 2,1 m NAP - top = 200 kN/m², oop   Figuur 5

Verplaatsing maximum: 151,8 mm
Sted 3,2 m NAP - top = 200 kN/m², oop   Figuur 6

Verplaatsing maximum: 362,3 mm
Sted 3,2 m NAP - top = 100 kN/m², oop   Figuur 7

CUR
BOUW & INFRA

Bouwen met kennis

**Leren van:
“niveau professional”**

- Afdracht langskracht hoekstempels
- Afwijkende ontgraving, hogere gording
- Grondparameters variatie in alternatief
- Verbinding stempelraam en laswerk
- Beperkte rapportage (alleen maatgevende situatie)
- Werking grondberm

Bouwen met kennis

Leren van:
"niveau projectorganisatie"

- Kennis overdracht historische situatie (gedempte gracht)
- Controle detailengineering damwand ontwerp in uitvoering
- Controle niveau van bouwtoezicht
- Communicatie en technische controle op uitvoering grondwerk en aanbrengen damwand
- Afstemming uitgangspunten stempelramen
- Overleg omtrent plaatselijke afwijkingen

Bouwen met kennis

Leren van:
"niveau sector"

- Eénduidigheid in parameters
- Varianten onderzoeken
- Overgang verantwoordelijkheden disciplines:
ontwerp - bestek - uitvoering
- Cultuur in de bouw
  - kiezen voor goedkoopste oplossing zonder afweging risico's
  - inschakelen deskundigen bij afwijking tijdens bouw
  - meten is alleen weten indien gegevens geanalyseerd worden
  - wordt er gebouwd zoals bedoeld
  - startbespreking voor afstemming uitvoering met ontwerp opzet

Bouwen met kennis

"Leren van Geotechnisch Falen"

Bedankt voor uw aandacht. Vragen?